

PARTICIPATION IN UNDERGRADUATE STUDENT SCIENTIFIC SESSIONS FOR DEVELOPING PROFESSIONAL COMPETENCIES AND CREATIVE SKILLS AMONG MIDWIFERY STUDENTS ³

Chief Assist. Prof. Tsveta Hristova, PhD

Department of Health Care

University of Ruse

Tel.: +359 878389793

E-mail: tshristova@uni-ruse.bg

Abstract: *This report presents the midwifery education in a specific environment – individual work in a scientific-research field and reporting results in the students' scientific sessions. "Angel Kanchev" University of Ruse annually gives an opportunity to the future medical specialists to work on preferable scientific topics, to exchange experience with colleagues, to demonstrate creative ideas. The objective of an author study are the participants at the Forum during the period from 2016 to 2020. Documentary and sociological methods were used. Data were presented graphically. The analysis was based on the developed characteristics in the process of the research activity through the eyes of experts (tutors – scientific advisers). Students were transformed into active participants in the self – study, they developed knowledge and skills. The preferable topics for midwifery students and difficulties they met were discussed. It was concluded that the examined student activity was a didactic category through which new knowledge was gained and applied. Participation in the Undergraduate student scientific session builds essential professional competencies and positive motivation for further education. The role of the tutor is important as he supports and inspires student's creative contribution.*

Keywords: *students, midwives, undergraduate student scientific session, professional competencies, creative work.*

JEL Codes: *I 23*

ВЪВЕДЕНИЕ

Съвременните стандарти за качество на обучението на специалистите по здравни грижи изменят траекторията на дидактическия процес. Приоритет стават формиране на компетенции – динамична съвкупност от знания, способности и ценности, необходими за ефективна професионална, социална и личностна реализация и развитие за обучаваните.

Новите изисквания в образователната парадигма и хуманистичната ориентация на взаимодействието преподавател – студент, обръщат фокуса към самоподготовката. Участието в студентски научни конференции, сесии, форуми и симпозиуми са възможност за самостоятелната творческа работа, презентиране и контакти с колеги, усвояване на нови знания и умения.

СЗО определя участието в научно-изследователска дейност като необходима функция за съвременните специалисти по здравни грижи.

Настоящият доклад има за цел да представи образованието на студентите акушерки в специфична среда – участие в научна дейност. Анализът е върху формираните характеристики създадени в процеса на изследователска дейност в ежегодно провежданата Студентска научна сесия в Русенски университет „Ангел Кънчев“.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Участието в Студентската научна сесия е съзнателна и целенасочена самостоятелна работа на обучаваните. Тя е творческа дейност между преподаватели и студенти. Има относително индивидуален характер за бъдещите специалисти, тъй като включва пряко или косвено педагогическата подкрепа на научния ръководител.

³ The paper is presented in November 13, 2020 at the Online scientific conference RU & SU'20 in the Health Care section with the original title in Bulgarian: УЧАСТИЕТО В СТУДЕНТСКИ НАУЧНИ СЕСИИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНЦИИ И ТВОРЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ НА СТУДЕНТИТЕ АКУШЕРКИ.

Няма единно становище за класификацията на разглежданата студентска дейност като дидактическа категория. Според едни автори тя е метод, според други е учебна форма, „особен вид дейност“ (Petrova, G. 2012).

В настоящия доклад ще бъде разглеждана като творческа самостоятелна работа от студентите акушерки, която стимулира надграждане на знанията и позиционира професионалните компетенции на бъдещата професия. Обучаваните съзнателно организират и реализират тази дейност и постепенно получават и прилагат нови знания върху фундамента на усвоените такива.

Участието в студентските научни сесии е и проблемна задача свързана с познавателната работа на студентите, изградена от възпроизвеждане и творчество. Обучаваните са поставени в професионална практическа ситуация. Не са пасивен регистратор на представени идеи, а активни участници, които се превръщат в обмен на идеи. Те сами формулират проблеми, търсят и намират решения, прилагат усвоените знания. Необходимо е и приложение на клинично мислене със самостоятелен и творчески поглед за разкриване на индивидуалното им виждане в оформяне на избрана тема за доклад.

Чрез участието в изследователските дейности:

- студентите стават по-концентрирани и заинтересовани в изучаване и обучение;
- студентите прилагат наученото по време на лекциите и клиничната практика.

Ролята на научният ръководител (преподавателят) е да провокира позитивна мотивация за самостоятелно търсене. Той вдъхновява студентите съзнателно да почувстват необходимостта от нови знания и умения.

Съвременният опит демонстрира, че добри резултати се постигат чрез активизиране и оптимизация на дидактическото взаимодействие между преподавателя и студента (Petrov, P., 2002). Важно е преподавателят да делегира равностойни права със студентите в екипната дейност – да бъдат изслушвани, да се зачита тяхното мнение и позиция.

В Русенския университет „Ангел Кънчев“, всяка учебна година се провеждат научни сесии във всички факултети и филиали, в които участват студенти от различни специалности. Изнесените от тях доклади се публикуват на хартиен и електронен носител. Значимо място сред участниците имат студентите акушерки със своите интересни научни виждания (<http://conf.uni-ruse.bg/bg/?cmd=dPage&pid=sns-proceedings>).

Това даде мотивация за избор на темата за настоящата авторска разработка, която може да бъде доразвита в много аспекти имащи отношение към обучението в професионално направление Акушерка.

Цел: да се изследва влиянието на участието в Студентската научна сесия на Русенски университет „Ангел Кънчев“ за формиране на професионални компетенции и творчески способности на студентите акушерки.

Методология:

Приложени са документален и социологически метод, сравнителен анализ с графично представяне на резултатите. Анализирани са сборниците с доклади от студентските научни сесии. Прякото интервю с експертите помага да се обобщят данните и формулират изводи. За онагледяване се използват колонни и линейни диаграми чрез Microsoft Office Excel 2010.

Обект на изследването са 46 студенти акушерки, образователна степен бакалавър, ФОЗЗГ, катедра Здравни грижи, Русенски университет „Ангел Кънчев“.

Изследването обхваща периода 2016 – 2020 година.

Анализ:

На всички студенти акушерки, в началото на университетското образование, ежегодно е предложено да участват в СНС (Студентска научна сесия). През обсъждания период проявяват интерес 77 студентки (реално 46). Експертите считат, че причини са липса на увереност и притеснения за справяне със задачата.

Характеристики на респондентите:

- възраст – 19 – 34 години;
- степен на образование: средно (2% с висше);
- всички респонденти са от женски пол.

При обсъждане на професионалните компетенции на бъдещите акушерки, те не се разглеждат в тяхната всеобхватна цялост, а с фокус върху знанията получени от участие в научния форум на университета.

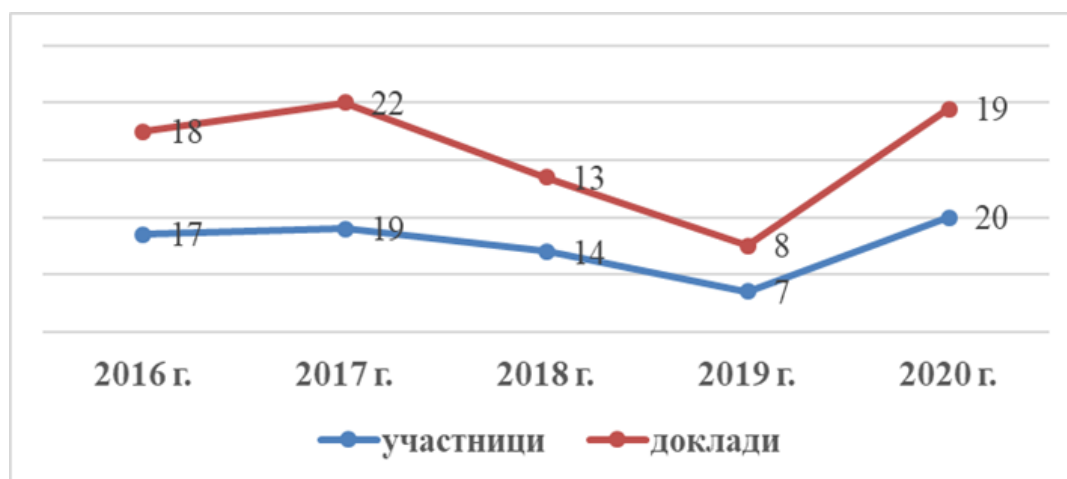
Направен е анализ на данните на брой участници и представени доклади през периода 2016 – 2020 година, по курс на обучение в образователна степен бакалавър, професионално направление Акушерка, Русенски университет „Ангел Кънчев“. В таблица нагледно са обобщени проучените резултати:

Таблица 1. Респонденти в проведеното изследване

година	представени доклади	студенти акушерки участници в студентски научни сесии на РУ „Ангел Кънчев“				
		I курс	II курс	III курс	IV курс	общо
2016 г.	18		2 10%	15 68%		17 21%
2017 г.	22	9 50%	3 15%	7 35%		19 24%
2018 г.	13	4 18%	4 20%	4 20%	2 1%	14 18%
2019 г.	8			6 38%	1 5%	7 9%
2020 г.	19	2 10%	2 10%	1 5%	15 88%	20 25%
общо	80	15 15%	11 11%	33 37%	18 20%	77

Прави впечатление, че най-активно са се включили студентите акушерки от III курс, 33%. С малка разлика следват обучаваните от IV курс (18%) и от I курс – 15%. Според експертното мнение на преподавателите, причина за разликата в относителните дялове на участниците във научния форум, е свързана с изучаване на дисциплините Акушерство и Гинекология.

Графично данните са онагледени в следващата фигура:

Фиг. 1. Разпределение на представените доклади в разглеждания период

Най-слабо е представянето на респондентите на Студентска научна сесия през 2019 година, само 8 доклада, 7 участници (9%).

През целия период на обучение, четири студентки участват ежегодно във форума, три в три поредни СНС. Четири са и респондентките представили по-вече от един доклад в една СНС.

Обучението, фокусирано върху студента, е един от ключовите образователни подходи, при които интересите, възприятията и личността на студента са в основата на неговите процеси на учене, учене и разбиране. Участието на студентите в изследователската дейност е значимо, защото:

- подобрява придобитата квалификация на студентите и професионални умения;
- допринася за обучението чрез приложни изследвания;
- формира отношение и позитивна мотивация към надграждане на образованието.

Анализът на сборниците с изнесени доклади дават информация за предпочитаните научни търсения на респондентите:

Фиг. 2. Предпочитани изследователски теми от респондентите

Интересът на студентките е насочен към акушерските здравни грижи (15%): необходимата грижа за жената през бременността, в стационар, в ЖК, след раждането, първите грижи за новороденото и други. Обучаваните в III курс демонстрират предпочитания към проблемите свързани с профилактика и лечение на онкологичните заболявания при жената (12%): необходимите акушерски грижи при жени с рак на яйчници, на млечната жлеза, хориокарцинома; лъчетерапия; профилактика – скрининг с цитонамазка, ваксини, самоизследване и други.

Изследването показва, че създаването на изследователски умения у студентите, писане на доклади и участие в научни конференции е свързано и с интерес към учебната дисциплина. Преподавателят трябва да използва различни методи на обучение, които да стимулират повече креативност, индивидуално творчество и когнитивност (Todorova, T. 2014, Lukanova, Y. 2019).

Според експертите, значимо постижение е представянето и класиране на доклад в рубриката The Best Paper (2019 г.).

Направен е анализ на често срещаните бариери пред респондентите при участие в СНС. На база експертното мнение, данните са представени графично:

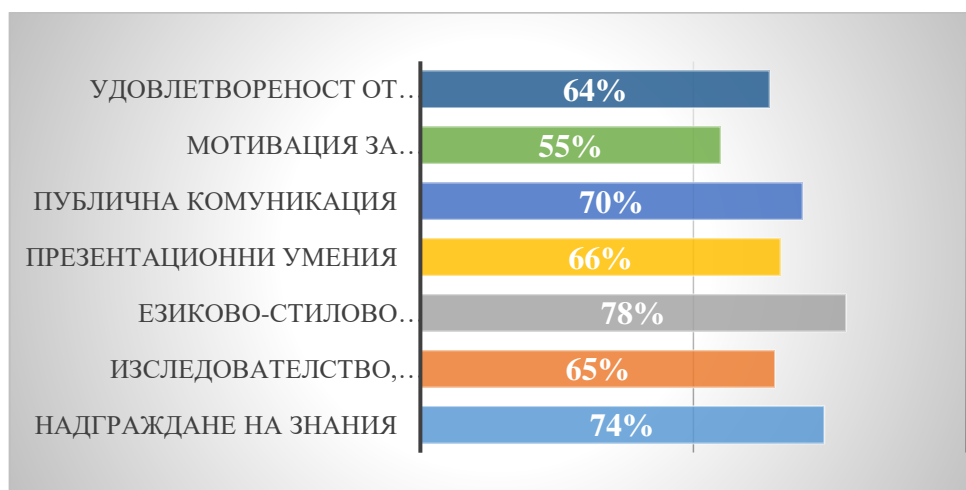
Фиг. 3. Барieri за респондентите според експертите преподаватели

Относителният дял прехвърля 100% поради регистрирани на по-вече барieri от един експерт.

Информацията, която се получава представлява интерес за научните ръководители на студентските разработки.

Респондентите срещат трудности при цитиране на използваните източници (90%), методологията на разглежданото научно търсене (80%) – точно формулиране на целта, необходимия инструментариум при доказване на тезата. Затрудненията са свързани и с графично изобразяване на регистрираните данни (78%), трудна ориентация в наличната научна информация (73%) – в базите с официални данни.

Помощ в самостоятелното творческо изследване оказват научните ръководители, преподавателите в професионалното направление. Според тях, участието във форума изгражда професионални и лични характеристики:

Фиг. 4. Формирани компетенции у респондентите

СНС надгражда знания (74%), изгражда умения за необходимата комуникация (70%), езиково-стилово изразяване и писане (78%). Тя дава удовлетвореност от избраната професия (64%) и позитивна мотивация за продължаващо обучение (55%).

Участието на студентите акушерки в конференции е самостоятелна работа, която създава предпоставки за удовлетвореността от процеса на обучение. По пътя на изследването и творческата изява се постига формирането на бъдещите професионалисти по здравни грижи (Georgieva, D. 2015, Serbezova, I. 2018).

ИЗВОДИ

Подобряването на качеството в здравеопазването е пряко свързано с изследване на новото, търсене на негативни явления и разработване на модели, насоки, стандарти за качествена здравна грижа. Изграждането на научен подход при предоставяне на здравните грижи, формирането на умения за научно-изследователска и научно-приложна дейност се осъществява по време на образователния процес чрез провеждане на университетски мероприятия.

Участието на студентите акушерки с разработка по предпочитани научни проблеми води не само до придобиване на специфични умения и компетенции, но и изгражда качествата, важни за тяхната обща познавателна способност. То е предпоставка за бъдещата им професионална идентичност и е позитивно мотивиращ конструкт за продължаващо, надграждащо образование.

REFERENCES

Georgieva, D. 2015. Prediploma practice and professional adaptation of the nurse. Ruse: MEDIATEX – Pleven, ISBN 978 – 619 – 207 – 022 – 9 (**Оригинално заглавие:** Георгиева, Д. 2015. Преддипломен стаж и професионална адаптация на медицинската сестра. Русе: МЕДИАТЕХ - Плевен, ISBN 978 - 619 - 207 - 022 – 9).

Lukanova, Y. 2019. Models of optimizing clinical practice of midwifery students by using clinical practice manual “React fast”, A Collection of scientific papers: 58th Scientific Conference of the “Angel Kanchev” University of Ruse, Vol 58, series 8.3, pp 67 – 70, ISBN 1311 – 3321. (**Оригинално заглавие:** Луканова, Й. 2019. Модели на оптимизиране на клиничната практика на студентите - акушерки чрез прилагане на практическо ръководство за клинична практика „Реагирай бързо“. Сборник научни трудове: 58 Научна конференция на Русенски университет „Ангел Кънчев“, Русе, том 58, серия 8. 3, стр. 67 – 70, ISBN 1311 – 332).

Petrov P. 2002, Didactics, Sofia, Veda Slovena – JG (**Оригинално заглавие:** Петров, П. 2002. Дидактика, София, Веда Словена – ЖГ).

Petrova, G. 2012. Methodical Approach in Management of Individual Work in Teaching Health Care, Menagement and Education, Vol. VIII (3), pp 109 – 113, ISSN 13126121, (**Оригинално заглавие:** Петрова, Г. 2012. Методически подходи за управление на самостоятелната работа в обучението здравни грижи, Управление и образование, том 8 (3), стр. 109 – 113, ISSN 13126121)

Serbezova, I. 2018. Optimizing the education on healthcare through videomethods. Ruse: MEDIATEX – Pleven, ISBN 978 – 619 – 142 – 4. (**Оригинално заглавие:** Сербезова, И. 2018. Оптимизиране на обучението по здравни грижи чрез видеометоди. Русе: МЕДИАТЕХ - Плевен, ISBN 978 - 619 - 142 – 4).

Todorova, T. 2014. Basic guidelines for improving the quality of healthcare. In: Science Conference RU&SU`14, Scientific papers of the “Angel Kanchev” University of Ruse, Vol. 53, series 8.3, pp 54 – 57, ISSN 1311 – 3321, (**Оригинално заглавие:** Основни насоки за подобряване качеството на здравната грижа. В: Научна конференция RU&SU 14, Сборник научни трудове: 53 Научна конференция на Русенски Университет „ Ангел Кънчев“, том 53, сер. 8.3, стр, 54 – 57, ISSN 1311 - 3321).

<http://conf.uni-ruse.bg/bg/?cmd=dPage&pid=sns-proceedings> (Accessed on 20. 08. 2020).